

LAKIALOITE 100/2005 vp

Laki lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lapsiperheiden köyhyys on kaksinkertaistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Suhteellinen köyhyys on kasvanut nopeammin lasten kuin koko väestön parissa. Vuonna 2003 suhteellinen köyhyysaste lasten parissa nousi ensimmäistä kertaa korkeammaksi kuin koko väestön keskuudessa. Lapsista 12 prosenttia luetaan köyhiksi suhteellisella köyhyysrajalla, koko väestöstä 11 prosenttia. Yli 130 000 suomalaislasta elää Stakesin tuoreen selvityksen mukaan köyhyysrajan alapuolella. Vielä kymmenisen vuotta sitten köyhyys oli lasten keskuudessa huomattavasti vähäisempää kuin koko väestön parissa.

Kiireellisimpänä tukea tarvitsevat yksinhuoltajaperheet, joiden tulokehitys on lapsiperheidenkin joukossa ollut heikointa. Yksinhuoltajatalouksien saamien perhepoliittisten tukien reaalinen arvo on laskenut vuodesta 1990 noin viisi prosenttia. Osasyynä köyhien perheiden määrän kasvuun onkin se, että lapsilisien ostovoima ei ole noussut kuluttajahintojen mukana. Lapsilisien ja verovähennysten yhteenlaskettu etuus yksinhuoltajataloutta kohti laskee reaalisesti

11,5 % vuosina 1990—2002. Samalla aikavälillä yksinhuoltajien reaaliset ansiotulot putosivat kaksi prosenttia.

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan lapsilisälain (796/1992) 7 §:n 3 momentin nojalla korotettuna. Yksinhuoltajalle maksetaan nyt jokaisesta lapsesta lapsilisään yksinhuoltajakorotusta 36,60 euroa. Lapsilisää saavista on yksinhuoltajien lapsia noin 157 500. Lapsiperheiden aseman parantamiseksi esitämme lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen nostamista 5,29 eurolle kuussa eli 41,89 euroon.

Vuonna 1990 Suomessa oli noin 89 000 yksinhuoltajaperhettä, nyt jo yli 118 000. Monet mittarit osoittavat, että suomalaiset perheet ja lapset voivat huonosti. Lisääntyneet avio- ja avoerot ovat vakava yhteiskunnallinen kysymys, jonka vuoksi olisi pikaisesti suunniteltava laajoja toimenpiteitä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lapsilisälain (796/1992) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1226/2003, seuraavasti:

7 §

Lapsilisän määrä

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 41,89 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliit-

tossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2005

Päivi Räsänen /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Leena Rauhala /kd

Toimi Kankaanniemi /kd
Sari Essayah /kd
Bjarne Kallis /kd